

Przedmiotowe zasady oceniania z biologii dla klasy V-VIII

I. Założenia i cele PZO.

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z biologii i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

II. Przedmiotem nauczania są następujące obszary:

- a) wiadomości przedmiotowe:
 - zgodne z programem nauczania i kryteriami wynikającymi z podstawy programowej
- b) umiejętności przedmiotowe:
 - planowanie prostych eksperymentów,
 - analizowanie i interpretowanie wyników obserwacji i eksperymentów,
 - dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych,
 - porównywanie i wnioskowanie,
 - wykonywanie prostych wykresów, diagramów i ich interpretowanie,
 - korzystanie z różnych źródeł informacji
- c) postawa ucznia:
 - systematyczność,
 - pilność,
 - przygotowanie do lekcji (posiadanie podręcznika, zeszytu, zadania domowego),
 - praca w grupie,
 - odpowiedzialność za podjęte działania.

III. Pozostałe przedmiotowe zasady oceniania

1. Uczniowie oceniani są według skali określonej w przepisach ogólnych Wewnętrznych Zasad Oceniania.
2. System oceniania oparty jest na zasadzie jawności i sprawiedliwości.
3. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów.
4. Przy ocenianiu nauczyciel bierze pod uwagę możliwości ucznia.
5. Ocenie podlegają prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, wybrane zadania domowe, ćwiczenia pisemne, wypowiedzi ustne, projekty oraz aktywność na lekcji.

Sprawdziany/testy i kartkówki oceniamy według systemu procentowego:

100 % - stopień celujący
99% - 90% – stopień bardzo dobry
89 % - 71 % - stopień dobry
70%-50%- stopień dostateczny
49%-31%-stopień dopuszczający
30%-0%-stopień niedostateczny

6. Prace klasowe i sprawdziany są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. W tygodniu mogą odbyć się 2 prace klasowe. Nie dotyczy to prac klasowych przełożonych przez uczniów.
7. Uczeń nieobecny na pracy klasowej (sprawdzianie) musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później niż dwa tygodnie po powrocie do szkoły. Uczeń nieobecny na sprawdzianie będzie miał wpisane „0”, po napisaniu sprawdzianu „0” zamienione zostanie na daną ocenę.
8. Każdą pracę klasową (sprawdzian) można poprawić tylko raz w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Nauczyciel bierze pod uwagę poprawioną ocenę. Nienapisanie pracy klasowej jest równoznaczne z oceną niedostateczną.
9. W przypadku podejrzenia niesamodzielności w pisaniu sprawdzianu uczeń będzie odpytany z zakresu sprawdzianu w możliwie najbliższym czasie, w obecności klasy. W przypadku stwierdzenia faktu odpisywania wystawia się ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
10. Ocenę z kartkówki i odpowiedzi ustnych nie podlegają poprawie.
11. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej ze wskazanego przez nauczyciela zadania domowego. Poprawione zadanie należy przynieść na następną lekcję.
12. Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania do zajęć (brak zadania domowego lub zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń). Każdy następny raz oznacza ocenę niedostateczną.
13. Aktywność na lekcji oceniana jest plusami lub minusami (odnotowanymi w zeszycie nauczyciela). Ocenę wystawia się w momencie otrzymania piątego znaku. Ilość plusów oznacza ocenę.
14. Informacja o zagrożeniu oceną niedostateczną dotyczy średniej poniżej 2,50.

IV. Szczegółowe kryteria oceniania:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej oraz posługuje się zdobytymi wiadomościami w sytuacjach nietypowych,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe,
- stosuje prawidłową i bogatą terminologię biologiczną,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym oraz w proponowanych zajęciach pozalekcyjnych (np. koła zainteresowań),
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią oraz zajmuje w nich wysokie miejsca.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w stopniu wyczerpującym tj. w minimum 91% opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne o dużym stopniu trudności, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,

- wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- chętnie wykonuje prace i zadania dodatkowe.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w minimum 71% materiał programowy i pozyskał umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne, pod kierunkiem nauczyciela rozwiązuje zadania nietypowe,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela,
- jest aktywny na lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne (minimum 51% wiedzy przewidzianej programem), niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki,
- opanował minimum 31% wiedzy przewidzianej programem,
- rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, koniecznych do dalszego kształcenia,
- nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie wyraża chęci poprawy oceny niedostatecznej częściowej np. oceny niedostatecznej z testu, sprawdzianu,
- nie potrafi korzystać ze źródeł informacji, nawet z pomocą nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji.

V. Dostosowanie wymagań edukacyjnych następuje na podstawie:

1. orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;

2. orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania;

3. opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się;

4. innej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującej na potrzebę takiego dostosowania;

5. rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów (dotyczy uczniów objętych w szkole pomocą psychologiczno - pedagogiczną);

Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna:

- Omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- odrębne instruowanie ucznia
- zadawanie do domu tyle, ile uczeń jest w stanie wykonać samodzielnie.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów słabowidzących:

- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań)
- ograniczenie wymagań w zakresie kaligraficznym
- korzystanie z plansz o mniejszej ilości szczegółów; przy demonstracji map, plansz i tablic z rysunkami, diagramami, schematami i tabelami zwracanie uwagi na ich czytelność, tzn. czy są one odpowiedniej wielkości
- słowne objaśnianie wszystkiego co ma zrobić uczeń, aby w pełni mógł uczestniczyć w zajęciach

Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów słabosłyszących:

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy
- mówienie do ucznia wyraźnie
- dbanie o spokój i ciszę w klasie, eliminowanie zbędnego hałasu w czasie zajęć
- upewnianie się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnienie mu dodatkowego wyjaśnienia, sformułowania inaczej polecenia, używając prostego, znanego dziecku słownictwa;
- dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia z wadą słuchu, który może mieć trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy
- aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimikę twarzy
- zwracanie się do dziecka niesłyszającego, zadawanie pytań w celu zmobilizowania go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwienia mu lepszego zrozumienia tematu

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów z dysfunkcjami

- dostosowanie poziomu trudności ćwiczeń i zadań do indywidualnych możliwości ucznia
- dzielenie materiału na mniejsze części w celu ułatwienia zapamiętania i odtworzenia wiadomości;
- niewskazane jest nagłe wyrywanie do odpowiedzi bez uprzedzenia, szczególnie z odległych partii materiału
- prosta konstrukcja ustnych i pisemnych poleceń, upewnienie się, czy zostały one dobrze zrozumiane, w razie potrzeby - dodatkowe wyjaśnienia;
- przeznaczanie więcej czasu na odpowiedzi ustne i samodzielne prace pisemne, podejście do ucznia z zapytaniem, czy nie potrzebuje pomocy;
- pomoc podczas wypowiedzi ustnych w doborze słownictwa, poprawnej budowie zdań, stosowanie pytań pomocniczych;
- w trosce o prawidłowy rozwój sfery emocjonalno – społecznej częste pozytywne wzmacnianie ucznia, tworzenie atmosfery życzliwości i bezpieczeństwa, dbałość o prawidłowe relacje z rówieśnikami

Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów cudzoziemskich:

- adaptację treści kształcenia do możliwości i potrzeb ucznia,
- obniżenie wymagań i skupienie na postępach edukacyjnych,
- różnicowanie form weryfikowania wiedzy,
- wprowadzanie adekwatnych form pracy na lekcji,
- wykorzystywanie pomocy dydaktycznych ułatwiających uczniowi opanowanie materiału.

VI. Zdalne nauczanie

Przedmiotem nauczania są wiadomości przedmiotowe:

- zgodne z programem nauczania i kryteriami wynikającymi z podstawy programowej

Przy ocenianiu nauczyciel bierze pod uwagę:

- możliwości ucznia,
- **umiejętności ucznia takie jak:**
 - dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych,
 - porównywanie i wnioskowanie,
 - wykonywanie prostych wykresów, diagramów i ich interpretowanie,
 - korzystanie z różnych źródeł informacji,
- **postawa ucznia, czyli:**
 - odsyłanie zadanej pracy w wyznaczonym terminie,
 - stosowanie się do poleceń nauczyciela,
 - systematyczność

- **Ocenianie podlegają odesłane na email:**
 - karty pracy,
 - wykonane zadania,
 - skany/zdjęcia zadań rozwiązanych w zeszytce przedmiotowej,
 - inne formy wskazane przez nauczyciela, np. prezentacja.